

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

ANKOM

2009-04-23

DNR: 102-276/2009

Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Till

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2008. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och återopar revisionskontorets årsrapport för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Revisorerna framhåller särskilt att styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom vissa områden. Nämnden bör fortsätta att utveckla arbetsformer för att säkerställa en god kvalitet och en god intern kontroll inom verksamheten.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2009-06-30.

Stockholm den 2 april 2009

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
Stadsdelsdirektör Gillis Hammar

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSNÄMND ÅR 2008

Vi har granskat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet under år 2008.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Stockholm den 2 april 2009

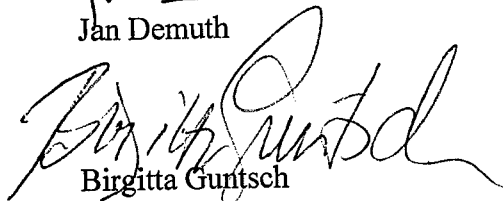
Bo Dahlström

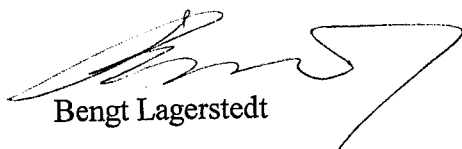
Lars Munters

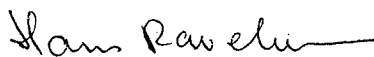
Jan Demuth

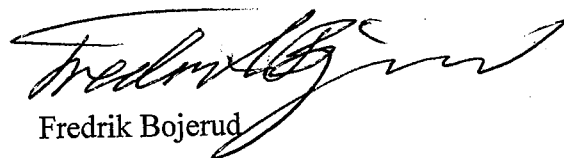
Birgitta Guntsch

Bengt Lagerstedt

Hans Ravelius

Fredrik Bojerud

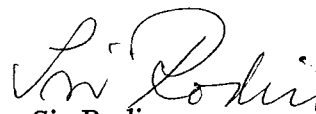
Annika Elmlund

Urban Karlsson

Amanj Mala-Ali

Siv Rodin

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2008

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är i huvudsak tillfredsställande

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd redovisar ett sammanlagt överskott mot budget med 4,8 mnkr efter justeringar för resultatfonder. Kommunfullmäktiges och nämndens mål och uppdrag har i huvudsak nåtts med undantag av verksamhetsmålet ”Jobb i stället för bidrag”. Kostnader för ekonomiskt bistånd och det genomsnittliga antalet vuxna bidragstagare blev högre än årsmålen. Nämndens verksamhet har i huvudsak bedrivits enligt de lagar, föreskrifter och riktlinjer som reglerar verksamheten.

Styrning, uppföljning och kontroll kan förbättra inom vissa verksamhetsområden.

Sammanfattningsvis fungerar nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte helt tillfredsställande. Nämnden har en god prognossäkerhet vad gäller ekonomin. Revisorerna har dock i sina granskningar funnit att styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom några områden. Brister har konstaterats i kvalitetsarbetet inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning, livskvalitet på äldreboende, styrning och kontroll av ramavtal för städning samt nämndens kontroll av lönehantering, ej avslutade barnutredningar inom individ- och familjeomsorg och informationssäkerhet i Paraplyets applikation ParaSoL.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att Enskede-Årsta-Vantörs bokslut och räkenskaper för år 2008 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2008 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
(nr 13 april 2009)

Livskvalitet på äldreboendet (nr 3 och 3:2, juni 2008)

Styrning och kontroll av ramavtal för städning hos några stadsdelsnämnder (nr 7, oktober 2008)

Hantering av övertalig personal inom Stockholms stad (nr 14, december 2008)

Informationssäkerhetsgranskning av Paraplysystemets applikation ParaSoL (nr 6, september 2008)

STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

ANKOM

2009 -04- 23

Dnr 102-276/2009
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Nr 13
April 2009
DNR 3511-52/2009

Årsrapport 2008

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är i huvudsak tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom vissa områden

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Till

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2008. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Revisorerna framhåller särskilt att styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom vissa områden. Nämnden bör fortsätta att utveckla arbetsformer för att säkerställa en god kvalitet och en god intern kontroll inom verksamheten.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2009-06-30.

Stockholm den 2 april 2009

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
Stadsdelsdirektör Gillis Hammar

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är i huvudsak tillfredsställande

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd redovisar ett sammanlagt överskott mot budget med 4,8 mnkr efter justeringar för resultatfonder. Kommunfullmäktiges och nämndens mål och uppdrag har i huvudsak nåtts med undantag av verksamhetsmålet ”Jobb i stället för bidrag”. Kostnader för ekonomiskt bistånd och det genomsnittliga antalet vuxna bidragstagare blev högre än årsmålen. Nämndens verksamhet har i huvudsak bedrivits enligt de lagar, föreskrifter och riktlinjer som reglerar verksamheten.

Styrning, uppföljning och kontroll kan förbättra inom vissa verksamhetsområden.

Sammanfattningsvis fungerar nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte helt tillfredsställande. Nämnden har en god prognossäkerhet vad gäller ekonomin. Revisionskontoret har dock i sina granskningar funnit att styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom några områden. Brister har konstaterats i kvalitetsarbetet inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning, livskvalitet på äldreboende, styrning och kontroll av ramavtal för städning samt nämndens kontroll av lönehantering, ej avslutade barnutredningar inom individ- och familjeomsorg och informationssäkerhet i Paraplyets applikation ParaSoL.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs bokslut och räkenskaper för år 2008 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2008 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd (nr 13 april, 2009)

Livskvalitet på äldreboendet (nr 3 och 3:2, juni 2008)

Styrning och kontroll av ramavtal för städning hos några stadsdelsnämnder (nr 7, oktober 2008)

Hantering av övertalig personal inom Stockholms stad (nr 14, december 2008)

Informationssäkerhetsgranskning av Paraplysystemets applikation ParaSoL (nr 6, september 2008)

INNEHÅLL

Sid

1	Årets granskning	1
2	Nämndens resultat	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.2	Verksamhetens resultat.....	3
3	Styrning, uppföljning och kontroll	8
3.1	Nämndens styrning och uppföljning under året	8
3.2	Intern kontroll.....	15
4	Nämndens bokslut och räkenskaper.....	21

Bilagor

- Bilaga 1* Revisionskontorets bedömningskriterier
Bilaga 2 Revisionsrapporter under perioden april 2008 - mars 2009

1 Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2008.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2008 – mars 2009 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året i huvudsak är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2008.

Mnkr	Budget 2008	Utfall	Bokslut 2008		Budget- avvikelse 2007
				Avvikelse	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	2 181,3	2 179,4	1,9	0,1%	18,1
Intäkter	363,2	376,1	12,9	3,6%	4,1
Verksamhetens nettokostnader	1 818,1	1 803,3	14,8	0,8%	22,2
Avskrivningar	1,5	1,8	-0,3	-20,0%	0,0
Internräntor	2,3	1,7	0,6	26,1%	0,4
Driftbudgetens nettokostnader	1 821,9	1 806,8	15,1	0,8%	22,6
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 817,1	4,8	0,0%	11,5
Investeringsplan					
Utgifter	9,7	8,3	1,4	14,4%	2,8
Inkomster					
Nettoutgifter	9,7	8,3	1,4	14,4%	2,8

Nämnden redovisar ett nettoöverskott före resultatöverföringar med 15,1 mnkr jämfört med budget. Det motsvarar en budgetavvikelse med 0,8 %. De största underskotten återfinns inom verksamheterna ekonomiskt bistånd, socialpsykiatri, stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Budgetunderskottet för ekonomiskt bistånd redovisas till 13,3 mnkr. Av årsredovisningen framgår att underskottet framförallt beror på att medelbidraget per hushåll har ökat jämfört med år 2007. Nämnden redovisar att det genomsnittliga antalet hushåll i huvudsak har varit oförändrat under året men har minskat jämfört med år 2007. Nämndens åtgärder beskrivs i rapporten under rubriken verksamhetens resultat.

Socialpsykiatrin visar ett budgetunderskott med 11,2 mnkr. Nämnden redovisar bland annat att kostnaderna för externa placeringar och insatser har ökat med 20 % jämfört med år 2007.

Inom verksamheten stöd och service för personer med funktionsnedsättning redovisas att budgetunderskottet med 7,1 mnkr beror på ökade kostnader för upphandlad vård och för daglig verksamhet och hemtjänst. Av årsredovisningen

framgår att avvikelser delvis beror på att fler nya brukare tillkommit i verksamheten. Dessa hann inte komma med i årets centrala mätning av prestationer. Mätningens resultat ligger till grund för kommunstyrelsens justering av nämndens budget.

De största överskotten redovisas inom förskoleverksamhet och äldreomsorg. Förskoleverksamhetens nettoöverskott uppgår till 15,5 mnkr varav 5,4 mnkr överförs till 2009 års resultatfond. Inom äldreomsorgen redovisas ett budgetöverskott med 16,3 mnkr. Nämnden redovisar att överskottet bland annat beror på en minskning av placeringar inom vård- och omsorgsboenden samt att kostnader för övertalighet och avknoppning har blivit lägre än beräknat.

Bruttokostnaderna för verksamheten uppgår till 2 182,9 mnkr. Nämnden redovisar ett mindre överskott med 2,2 mnkr jämfört med budget. Bruttointäkterna uppgår till 376,1 mnkr. Det är ett överskott med 12,9 mnkr jämfört med budget. Överskottet består enligt förvaltningen, bland annat av återbetalningar från Migrationsverket, Statens institutionsstyrelse (SIS) och landstinget motsvarande cirka 6 mnkr för verksamheter inom Individ- och familjeomsorg samt statsbidrag inom LSS-området och hyresintäkter mm med ca 3,5 mnkr som inte har varit budgeterade.

Efter resultatöverföring mellan åren redovisar nämnden ett slutligt budgetöverskott (netto) med 4,8 mnkr. Resultatfonden har under år 2008 ökat med 10,2 mnkr vilket innebär att vid ingången av år 2009 kommer resultatfonden uppgå till 24,0 mnkr. Endast 2 av 23 resultatenheter redovisar negativa resultatfonder.

Investeringsbudgeten för parker visar ett budgetöverskott med 1,4 mnkr. Enligt nämnden har investeringar genomförts enligt investeringsplanen med undantag av förseningar avseende projekten vid Högdalstoppen och Rågaldalen.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

I budgeten för 2008 har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål som anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet nämnden bedriver. Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för företag och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Till inriktningsmålen har kommunfullmäktige formulerat 14 verksamhetsmål. Verksamhetsmålen konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de olika verksamheter nämnderna bedriver.

Som underlag till mätningen och bedömningen av måluppfyllelsen har fullmäktige tagit fram ett antal indikatorer som är knutna till respektive verksamhetsmål. Vissa av fullmäktiges indikatorer är uttryckta som målvärden för staden som helhet. För dessa har nämnden fastställt egna målvärden som stöder kommunfullmäktiges mål.

Dessutom har nämnden haft möjlighet att fastställa egna mål och indikatorer för sina verksamhetsområden.

Revisionskontorets bedömning av nämndens måluppfyllelse baseras på en uppföljning av samtliga av fullmäktiges fastställda indikatorer. Utifrån indikatorernas utfall har en samlad bedömning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål gjorts. Nämndens egna mål och indikatorer har bedömts på samma sätt.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2008 i huvudsak har uppnått kommunfullmäktiges mål för verksamheten med undantag av verksamhetsmålet "Jobb istället för bidrag". Vidare bedöms att nämnden i allt väsentligt uppfyllt sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

De indikatorer i nämndens årsredovisning som väsentligt avviker från kommunfullmäktiges årsmål redovisas nedan:

Arbetsmarknadsåtgärder

Fullmäktiges årsmål är att 50 % av stadens flyktingar ska vara självförsörjande efter sin introduktion. Nämnden har uppnått en andel om 35 %. Andelen har minskat jämfört med år 2007. Av årsredovisningen framgår att ett samarbete pågår med Jobbtorget för att hitta bättre samverkansformer som i sin tur kan leda till att fler flyktingar blir självförsörjande.

Äldreomsorg

Enligt fullmäktiges årsmål ska 87 % av stadens personal inom äldreomsorgen ha grundutbildning. Nämnden har uppnått en andel om 81 %. Av nämndens årsredovisning framgår att förvaltningen under året har placerat övertalig personal som saknar grundutbildning inom äldreomsorgen.

Förskoleverksamhet

Enligt fullmäktige är barngruppernas storlek en indikator som ska mäta måluppfyllelsen inom förskolan. Indikatorn anger att andelen barngrupper med fler än 14 (1-3 år) respektive 18 barn (4-5) år bör minska. För att uppfylla barnom-

sorgsgarantin har nämnden skrivit in fler barn per avdelning. Sammanlagt har nio avdelningar haft fler inskrivna barn än 14 respektive 18. I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd tillämpas inte samma indelning av barngrupper som fullmäktiges indikatorer mäter. Exempelvis är cirka 45 % av förskolans barn indelade i syskongrupper dvs grupp med barn i åldrarna 1-5 år.

Ekonomiskt bistånd

Det finns flera indikatorer som berör ekonomiskt bistånd. Bland annat anger fullmäktige att antal vuxna bidragstagare (genomsnitt) och kostnaden för ekonomiskt bistånd ska minska. Nämnden har inte lyckats nå dessa indikatorer. Indikatorn antalet vuxna bidragstagare innebär att nämnden ska uppnå 15 % eller 1 650 vuxna bidragstagare av stadens gemensamma mål för alla stadsdelsnämnder. Nämndens bidrag till stadens måluppfyllelse blev 14 %.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är högre än årsmålet. Nämnden anger att arbetssätt och samverkan med andra myndigheter har utvecklats under året. För att följa upp att stadens riktlinjer följs har under hösten genomförts en intern granskning av handläggningen av ekonomiskt bistånd. Resultatet kommer att presenteras i början av år 2009. Förvaltningen har även utarbetat rutiner för att förhindra felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Rutinerna kommer att användas i verksamheten under år 2009.

Personal

Fullmäktiges mål för personalens sjukfrånvaro för stadsdelsnämnderna är 8 %. Stadsdelsnämnderna genomsnittliga sjukfrånvaro blev 9,6 % under år 2008. Nämndens sjukfrånvaro redovisas till 9,3 %. Nämndens sjukfrånvaro har sänkts marginellt jämfört med år 2007 och nämndens mål om att minska sjukfrånvaron ytterligare med 0,8 % har inte nåtts. Av årsredovisningen framgår att nämnden arbetar aktivt med att sänka sjukfrånvaron. Bland annat att enheter med hög sjukfrånvaro under året har tagit fram handlingsplaner för att höja frisknärvaron. Förvaltningen samverkar med både företagshälsovård och försäkringskassan för att minska sjukfrånvaron.

Individ- och familjeomsorg

Stadens undersökning om drogvanor visar att konsumtionen av alkohol och narkotika bland ungdomar i grundskolan år 9 och gymnasiet år 2 har ökat jämfört med den tidigare mätningen från år 2006. Fullmäktiges målvärde om att konsumtionen ska minska har inte uppfyllts.

För att ta ställning till om informationen som ges i årsredovisningen stämmer med de verkliga förhållandena, har revisionskontoret bland annat genomfört en granskning av vissa väsentliga indikatorer. Kontrollen visar att de granskade indikatorerna i huvudsak är rättvisande. I något fall anges värden som enbart

bygger på muntliga uppgifter som inte är verifierade. Till exempel gällande andelen flyktingar som har gällande introduktionsplaner.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Stadsdelsnämnder har fått tre särskilda uppdrag av kommunfullmäktige. Bland uppmanas stadens nämnder att tillämpa stadens IT-program och e-strategi samt att genomföra en anpassning av dessa till den egna verksamheten. Vidare uppmanar fullmäktige nämnderna att tillämpa antidiskrimineringsklausulen i alla upphandlingar av tjänster och bygg- och anläggningsentreprenader.

Revisionskontoret bedömer att nämnden i allt väsentligt har genomfört kommunfullmäktiges särskilda uppdrag.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Revisionskontoret bedömer att nämndens verksamhet i huvudsak har bedrivits i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som reglerar verksamheten.

Tillsyn och inspektioner

Under år 2008 har Arbetsmiljöverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Socialstyrelsen, Justitieombudsmannen genomfört olika granskningar vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Vissa av dessa granskningar har avsett enskilda ärenden medan andra har varit inspektioner av verksamheten.

Socialstyrelsen har bland annat genomfört en verksamhetstillsyn av tandvården vid ett servicehus och ett särskilt äldreboende i stadsdelen. Tillsynen pekade på ett antal brister vilket föranlett att nämnden inför år 2009 har upprättat mål för mun och tandvård samt att en medicinskt ansvarig sjuksköterska ska upprätta lokala riktlinjer för munhälsovård och uppsökande tandvård.

Länsstyrelsen har vid tillsyn av ett särskilt äldreboende funnit brister i rättsäkerhet för de boende och att de äldres behov av och önskemål kring meningsfulla aktiviteter inte har tillgodosetts. Nämnden har till Länsstyrelsen redovisat en åtgärdsplan för att komma tillrätta med bristerna.

Arbetsmiljöverket har genomfört inspektioner av en dagverksamhet, ett servicehus och beställarenheten inom äldreomsorgen. Det fanns bland annat brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet och inom belastningsergonomi. Vidare har inspektioner genomförts vid tre gruppboendestäder. Där framkom bland annat brister beträffande hot och våld i arbetsmiljön samt riskbedömning. Nämnden har i sina yttrande till Arbetsmiljöverket redogjort för vidtagna och planerade åtgärder.

Ej verkställda domar

Stadsdelsnämnden ska i årsredovisningen ange om nämnden har verkställt de domar som efter överklagan till kammarrätten/länsrätten har gått emot nämndens beslut.

Nämnden redovisar att under år 2008 har sammanlagt 109 domar fastställts som gått mot nämndens beslut. Av dessa avsåg ca 70 % ekonomiskt bistånd och cirka 20 % avsåg insatser för äldre. Tre av domarna hade inte verkställts den 31 december 2008. För två av domarna, som rörde äldreomsorg, avvaktar nämnden med verkställighet då staden överklagat besluten i kammarrätten. Verkställigheten av den tredje domen försenades på grund av oklarheter i domen. Av årsredovisningen framgår även att det inte finns några ej verkställda beslut för personer med funktionsnedsättning den 31 december 2008. Uppgifterna stämmer med rapporteringen till revisorerna.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Bestämmelser om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut anges i socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Rapportering av LSS-beslut infördes från och med den 1 juli 2008. Stadsdelsnämnderna ska kvartalsvis till länsstyrelsen och revisorer rapportera beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från nämndens beslutsdatum. Nämnden ska alltid redovisa förekomst av ej verkställda beslut enligt SoL respektive LSS. När det finns ej verkställda beslut ska även uppgifter lämnas på individnivå. Länsrätten kan ålägga nämnden att betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid.

Nämnden har vid årsskiftet 2008/09 fyra ej verkställda beslut inom äldreomsorgen och ett inom individ- och familjeomsorgen. Nämnden redovisar att de fem aktuella brukarna tackat nej till erbjuden insats.

Revisionskontoret har översiktlig granskat stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Revisionskontoret har jämfört uppgifterna som redovisats i stadsdelsnämndernas årsredovisningar med de uppgifter som lämnats till revisorerna per 31/12. Granskningen visar att nämnden vid årsskiftet inte hade något sådant beslut.

Anmälningar enligt Lex Sara och Lex Maria

Nämnden redovisar att 17 anmälningar om missförhållanden enligt Lex Sara gjorts inom äldreomsorgen under år 2008. Anmälningarna har föranlett att arbetsrutiner och metoder har ändrats. Som exempel kan anges tillsyn nattetid och larmutryckningar.

Inom hälso- och sjukvård har två Lex Maria-anmälningar gjorts. Båda anmälningarna avsåg fallolyckor varav den ena hos enskild utförare. Nämnden redovisar att rutiner och information har förbättrats. Information och samtal har intensifierats vad gäller dokumentation och riskbedömningar.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll är inte helt tillräcklig inom vissa områden.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2008 och bedömer att nämndens egna mål för verksamheten ansluter till kommunfullmäktiges mål.

Andra viktiga styrdokument och organisationsförändringar som nämnden fastställt under året redovisas nedan

Nämnden beslutade i början av år 2008 om en utvecklingsstrategi för området Enskede-Årsta-Vantör. Strategin anger inriktningen för förvaltningens arbete för att utveckla området och innebär bland annat att synpunkter har inhämtas från pensionärsråd, handikappråd och företagarråd.

Vidare har nämnden under året antagit en lokal informationsplan, miljöplan och parkplan samt en lokal handlingsplan för kvinnofrid. En plan för psykosocialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer i Enskede-Årsta-Vantör har anmälts till nämnden.

Nämnden har också under året fastställt riktlinjer för föreningsbidrag, rutiner för hantering av klagomål och synpunkter, riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen, riktlinjer för intern och extern representation, gåvor och uppvaltningar samt antagit övergripande mål för mat, måltider och kostbehandling inom äldreomsorgen i Enskede-Årsta-Vantör.

Stadens brukarundersökningar som har genomförts under 2008 visade att 91 % av föräldrarna i Enskede-Årsta-Vantör är nöjda med förskoleverksamheten samt att 76 % brukarna med hemtjänst och vård- och boende inom äldreomsorgen kände sig nöjda och trygga. Enligt nämndens årsredovisning har staden även genomfört brukarundersökningar avseende stödet till anhöriga inom äldreomsorgen och inom service och stöd för personer med funktionsnedsättning. Dessa undersökningar visade att båda verksamhetsområdena behövdes förbättras. Undersökningarna visade till exempel att en majoritet av anhöriga var oroliga inför framtiden och att många anhöriga upplevde att de hade lite egen tid. Inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning kan informationen till den enskilde förbättras. Staden har även genomfört en sk trygghetsmätning när det gäller stadsdelens fysiska miljö. Mätningen visade bland annat att det i vissa områden i stadsdelen fanns en oro för att utsättas för brott.

I slutet av år 2008 beslutade nämnden om en mindre organisationsförändring. Avdelningen för arbete och bistånd upphörde och fördes över till avdelningen för Individ- och familjeomsorg. Förändringen syftade till bättre förutsättningar för samverkan i en gemensam ledningsgrupp som hanterar försörjningsstöd, missbruk, socialpsykiatri mm. Förvaltningen har även under året anlitat en extern konsult för en genomgång av arbetsmetoderna inom missbruksverksamheten.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämndens ekonomi följs upp varje månad. Vidare görs en uppföljning av ekonomi och verksamhet i samband med tertialrapporter, delårs- och årsbokslut samt årsredovisning. Dokumenten har upprättats i enlighet med stadens anvisningar. Därtill får nämnden uppföljning av verksamheten löpande under året. Revisionskontoret bedömer att nämndens uppföljningssystem är tillräckliga.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året.

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2008	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	2 138,5	2 165,1	2 179,4	-14,3	-0,7%
Intäkter	335,6	366,9	376,1	9,2	2,5%
Verksamhetens nettokostnader	1 802,9	1 798,2	1 803,3	-5,1	-0,3%
Avskrivningar	1,8	1,8	1,8	0,0	0,0%
Internräntor	2,0	1,7	1,7	0,0	0,0%
Driftbudgetens nettokostnader	1 806,7	1 801,7	1 806,8	-5,1	-0,3%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 815,9	1 805,5	1 817,1	-11,6	
Investeringsplan					
Utgifter	9,7	9,7	8,3	1,4	14,4%
Inkomster					
Nettoutgifter	9,7	9,7	8,3	1,4	14,4%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten på nämndnivå har varit god under året. Avvikelsen mellan årsprognosen i tertialrapport 2 och verkligt utfall motsvarar 0,3 % .

Även årsprognosen i tertialrapport 1 stämmer väl överens med bokslutet. Av årsredovisningen framgår dock att nämnden inte har lyckats att ha full kontroll över beställarenhetens kostnader inom service och stöd till personer med funktionsnedsättning. Vidare har det under året funnits en osäkerhet kring de ekonomiska konsekvenserna vid införandet av kundvalsmodellen inom äldreomsorgen samt för övertalighet vid avknoppning och övergång till privat regi.

Styrning och uppföljning av nämndens verksamhet

Mot bakgrund av revisionskontorets iakttagelser år 2007, där nämnden saknade dokumenterade anvisningar till verksamheterna inför arbetet med tertialrapport 2/2007 och verksamhetsplan 2008, har en granskning genomförts under år 2008 av nämndens styrning och uppföljning. Syftet med granskningen har varit att bedöma nämndens arbetssätt och tillämpning av stadens gemensamma system för integrerad ledning och styrning av verksamhet och ekonomi, ILS.

ILS tillämpas i budget- och uppföljningsprocessen samt i kvalitetsarbetet. Kommunfullmäktige har genom ”Strategi för kvalitetsutveckling i Stockholms stad” fastställt grunderna för nämndens kvalitetsarbete. I kvalitetsstrategin framgår bland annat att kvalitetsgarantier årligen ska tas fram för alla utförarenheter i staden. Vidare markeras vikten av en systematisk dialog mellan olika nivåer inom stadens verksamheter och invånare/brukare.

Granskningen har genomförts genom intervjuer av en enhetschef vid en förskola och två enhetschefer inom hemtjänstenhet samt med förvaltningens ILS-samordnare. Vidare har nämndens plan och uppföljningsdokument granskats. Revisionskontorets dokumentation av granskningen har faktakontrollerats av förvaltningen.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att nämndens arbetsätt och tillämpning av ILS i huvudsak har skett på ett tillfredsställande sätt. De båda granskade enheternas plan- och uppföljningsdokument höll en god kvalitet. Enligt enhetscheferna fick de ett bra stöd från kvalitetsutvecklare och controllers.

Granskningen visade dock att förvaltningsledningens återkoppling till enheterna av plan- och uppföljningsdokumenten och dialogen med enhetschefer kunde förbättras. Efter att granskningsresultatet redovisades har förvaltningen arbetat fram strukturerade rutiner och checklistor för dialogmöten mellan förvaltningsledningen och enhetschefer i verksamheterna.

Kvalitetsarbete inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning

Enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska insatserna inom socialtjänsten vara av god kvalitet. Inom verksamheten ska kvaliteten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras av den ansvariga nämnden. Brukarperspektivet ska vara vägledande i nämndernas verksamhet.

Revisionskontoret har genomfört en granskning vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelnämnd i syfte att bedöma om nämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom verksamheten för personer med funktionsnedsättningar. Granskningen har inriktats mot nämndens arbetsformer för att säkerställa god kvalitet i verksamheten.

Revisionskontoret har tagit del av dokument med anknytning till kvalitetsarbetet på förvaltnings- och enhetsnivå. Avdelningschefen, beställarchefen och de två enhetscheferna för gruppboendena har intervjuats. Verifiering har skett genom stickprovskontroller av dokumentation för 10 brukare vid beställarenheten och

för 12 brukare hos utförarenheterna. Revisionskontorets dokumentation av granskningen har faktakontrollerats av förvaltningen.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att nämndens arbetsformer för att säkerställa god kvalitet inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning bör förbättras. Revisionskontorets har noterat ett antal utvecklingsområden som berör nämndens styrning, uppföljning och kontroll inom verksamhetsområdet. Bland annat saknar nämnden ett dokumenterat ledningssystem för kvalitetsutveckling i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd från 2006.

Mål och åtaganden för verksamheterna bör enligt revisionskontoret kunna utvecklas. Tydligare fokus på väsentliga kvalitetsaspekter bör eftersträvas vid målformuleringar och åtaganden.

Verksamheten måste enligt revisionskontoret följas upp regelbundet för att såväl nämnd som förvaltningsledning ska kunna tillförsäkra sig om att verksamheten uppfyller lagens krav på god kvalitet och övriga bestämmelser. För närvarande saknar nämnden en systematisk uppföljning av verksamheterna i egen regi liknande den uppföljning som sker inom nämndens äldreomsorg.

Dokumentation av enskilda ärenden har betydelse för den enskildes rättsäkerhet samt för kvalitetssäkringen av myndighetsutövningen och genomförandet av insatser. Revisionskontoret har tidigare under år 2007 bedömt att nämndens interna kontroll av dokumentation av enskilda ärenden bör förbättras. Årets granskning visar att det fortfarande fanns brister i dokumentationen som behöver åtgärdas. Bland annat saknades i vissa ärenden fullständiga beställningar och genomförandeplaner. Vidare saknades en dokumenterad årlig uppföljning av de enskilda ärendena både hos beställarenheten och hos utförarenheterna.

Socialstyrelsens särskilda föreskrifter och allmänna råd om anmälan av personskada i verksamheter enligt LSS har 2008 upphävts och nya föreskrifter och allmänna råd om anmälan av missförhållanden och personskada har tagits fram. Revisionskontoret har i granskningen noterat att nämnden saknar uppdaterade rutiner för anmälan om missförhållanden enligt Lex Sarah inom LSS-området enligt socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2008:11).

Livskvalitet på äldreboendet (Rapport 3 och delrapport nr 3:2, juni 2008)

Syftet med revisionskontorets granskning har varit att bedöma om äldre med behov av social stimulans och stöd i sociala aktiviteter, får detta tillgodosett i enlighet med fullmäktiges ambition. Viktiga delar i granskningen har också varit styrningen och uppföljningen på olika nivåer av verksamheten, samt den indi-

viduella dokumentationen på enhetsnivå. I granskningen har stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör och Södermalm ingått.

Granskningen inom Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd omfattade två vård- och omsorgsboenden i egen regi och har genomförts genom dokumentstudier, aktgranskning och med intervjuer på förvaltningsnivå, berörda vård- och omsorgsboenden samt med en anhörig på varje boendeenhet.

Sammanfattningsvis visade granskningen att nämndens styrning av verksamheten genom mål, värdegrund och riktlinjer måste utvecklas. Nämndens målformulering och styrning av enheterna inom äldreomsorgen kan utvecklas. Revisionskontoret konstaterar att de gemensamma och särskilt de individuella aktiviteterna behöver utvecklas på de granskade gruppboendena. Inom en av de granskade enheterna pågår ett projekt kring social stimulans och revisionskontoret betonar vikten av att liknande satsningar genomförs även på andra boenden inom stadsdelsnämnden. Vidare bedömer revisionskontoret att fullmäktiges mål om regelbunden utevistelse för alla inte kan uppfyllas. Genomförd aktgranskning visar att det finns stora brister i dokumentationen som rör den enskilde och att den sällan innehåller information om den boendes sociala innehåll i vardagen. Rapporten har lämnats till nämnden för yttrande.

I nämndens yttrande framgår att en brukarundersökning ska genomföras för att säkerställa att de aktiviteter som erbjuds är de som de boende önskar. Enheterna har eller kommer att införa schemaläggning av aktiviteter och utevistelser. För att förbättra uppföljningen ska fortsättningsvis promenader med de boende dokumenteras. Möjligheten till att använda pedagogiska måltider inom enheterna kommer att ses över. Den löpande dokumentationen i ParaSoL uppges ha utvecklats och blivit bättre bland annat genom utbildning.

Styrning och kontroll av ramavtal för städning hos några stadsdelsnämnder (Rapport nr 7, oktober 2008)

Revisionskontoret har genomfört en granskning av ett ramavtal för städtjänster för stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck, Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen. Granskningen syftade dels till att bedöma hur stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck kontrollerat och följt upp det som avtalats, dels till att bedöma avtalstroheten bland alla de ingående stadsdelsnämnderna samt hur nämnderna arbetar med övergripande samordning och uppföljning av avtalet.

Granskningen visar att följsamheten gentemot gällande rangordning inom avtalet är bristfällig vid alla i avtalet ingående nämnder. Vidare visar

granskningen att ansvaret för samordning och övergripande avtalsbevakning är uttalat bland de ingående nämnderna.

Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck följer upp kvaliteten på utförd städning, men brister i uppföljning av i avtalet ställda miljökrav och av fakturerade priser.

Rapporten har överlämnats till nämnden för yttrande. I nämndens yttrande framgår att förvaltningen har tagit till sig den framförda kritiken och kommer vid ny gemensam upphandling av städtjänster att beakta de synpunkter som framkommit i revisionsrapporten.

Budget- och skuldrådgivning

Skuldsaneringslagen ställer krav på att en kommun/stadsdelsnämnderna ska ha skuld- och rådgivningsverksamhet och att en stor del av skuld- och budgetrådgivarnas tid ska användas till budgetrådgivning. Revisionskontoret har gjort en kartläggning av samtliga stadsdelsnämnders väntetider till budget- och skuldrådgivning per den 30 april 2008. Kartläggningen visade att väntetiderna varierade från 1 till 18 månader. Enligt Konsumentverket är det oacceptabelt att en person får vänta längre än sex månader på att få skuld- och budgetrådgivning.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd hade nio månaders väntetid till besök hos budget- och skuldrådgivare och det fanns 112 ärenden på väntelistan. Vidare redovisades att det fanns 122 ärenden under handläggning varav ca en tredjedel var aktuella inom individ- och familjeomsorgen. Vid årsskiftet 2008/09 var läget nästan oförändrat jämfört med vid granskningstillfället. Cirka en fjärdedel av ärendena avsåg skuldsanering enligt skuldsaneringslagen. Förvaltningen tillämpar viss förtur för ärenden där det föreligger risk för vräkning och/eller elavstängning. Enligt förvaltningens antaganden kommer antalet ansökningar fördubblas om förslaget till ny skuldsaneringslag antas av riksdagen.

Mot bakgrund av årets långa väntetider bör nämnden enligt revisionskontoret diskutera och i samband med budgetarbetet konkretisera vilken ambitionsnivå som ska gälla för nämndens budget- och skuldrådgivningsverksamhet.

Hantering av övertalig personal inom Stockholms stad (Rapport nr 14, december 2008)

Sedan januari 2006 har staden ett kollektivavtal för hantering av övertalig personal vid arbetsbrist. Revisionskontoret har granskat hur arbetet med övertaligheten fungerar i staden och om avtalet följs. Granskningen har bland annat innefattat stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby-Vällingby.

Granskningen visar att kollektivavtalets hanteringsordning är tydlig och förutsägbar samt följs av de granskade nämnderna. Den är dock tids- och resurskrävande och ambitionen måste vara att så få som möjligt går in i processen. Det förutsätter att nämnderna har en långsiktig och genomtänkt personalplanering.

Stadens inriktning mot ökad konkurrensutsättning inom omsorgen av äldre och funktionshindrade kan komma att medföra fortsatt/större övertalighet, bland dessa personalgrupper. Organisationsförändringar av administrativa funktioner till följd av servicenämndens inrättande kommer också leda till övertalighet bland administrativ personal framöver. Detta ställer krav på en effektiv personalplanering för att långsiktigt se om möjlighet till nytt arbete finns inom den egna förvaltningen innan kollektivavtalet börjar tillämpas.

Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsen för yttrande senast den 18 mars 2009. Den har också överlämnats till stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby-Vällingby för kännedom.

3.2 Intern kontroll

Revisionskontoret har granskat nämndens interna kontroll och bedömer att den är tillräcklig.

Den interna kontrollen omfattar allt i en verksamhets organisation, styrning, uppföljning och redovisning som syftar till att säkerställa en effektiv och rättssäker verksamhet samt att förebygga allvarliga fel och skador.

Under året har nämnden fastställt ett system för intern kontroll. Där framgår att internkontrollen ska ske på alla verksamhetsnivåer. I ärendet beskrivs bland annat vad intern kontroll är samt vem som ska utföra kontrollen och rutiner. Vidare redovisas hur arbetet med risk och väsentlighetsanalys och internkontroll ska genomföras.

Därtill har nämnden genomfört egna inspektioner hos enskilda utförare och hos utförare i egen regi. Inspektionerna visade olika brister, bland annat vad gäller dokumentation av insatser och uppföljning. Medicinskt ansvarig sjuksköterska har genomfört verksamhetsuppföljningar inom hälso- och sjukvård. Under året har särskild uppmärksamhet riktats på riskbedömningar inom äldreomsorgen för fall, hudskador och undernäring samt avvikelserapportering och dokumentation.

Vidare har nämnden godkänt särskilda kvalitetsrapporter såsom "Kartläggning av grundläggande hälso- och sjukvårdsinsatser vid särskilda boenden för äldre" samt "Kvalitetsredovisningar inom Fritidsverksamheten" och kvalitetsredovisningar inom förskoleverksamheten.

Nämndens internkontrollplan

Internkontrollplanen är ett medel för att följa upp den interna kontrollen. Nämndens internkontrollplan år 2008 tar bland annat upp informationen i Paraplysystemet, privata medel, avslutade barnutredningar, systematiskt brandskydds- och arbetsmiljöarbete, semesteruttag, skadegörelse, verkställda domar, sjukfrånvaro, avtalsuppföljning och medarbetarsamtal.

Vid förvaltningens genomförda granskningar under år 2008 framkom bland annat att nästan hälften av ärendena i Paraplyet hade avgiftsunderlag som inte var aktuella inom äldreomsorgen. Flera av kontrollerna har föranlett att riktlinjer för verksamheten har tagits fram under år 2008. Kontrollen av att de reviderade riktlinjerna för privata medel, synpunkter och klagomål samt systematisk brandskyddsarbete följs kommer att ske under år 2009.

Handläggning och dokumentation inom socialpsykiatri

Revisionskontoret har granskat hur Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds handlägger och dokumenterar ansökan om insatser inom socialpsykiatri. Granskningen ska ge svar på om nämndens rutiner och arbetsformer följer regelverket för handläggning och dokumentation och i vilken omfattning nämnderna använder DUR (utredningsmetod för Dokumentation, Utvärdering och Resultat). Vidare har granskningen omfattat en bedömning av om nämndens interna kontroll säkerställer en rättssäker handläggning och dokumentation.

Granskningen har omfattat intervjuer på enhetsnivå, en genomgång av olika styrdokument och en kontroll av hur delegationsbeslut anmäls till nämnden. För att säkerställa att handläggningen uppfyller ställda formkrav på ansökan, utredning och beslut har en stickprovsgranskning av 12 ärenden genomförts. Granskningen har avgränsats till att omfatta insatsen boendestöd. Revisionskontorets dokumentation av granskningen har faktakontrollerats av förvaltningen.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att stadsdelsnämnden i tillräcklig omfattning följer regelverket för handläggning och dokumentation. Nämnden har även påbörjat ett arbete med att utveckla och stärka den interna kontrollen för att säkerställa rätts säkerheten inom socialpsykiatri. Nämnden har inte upprättat och dokumenterat lokala rutiner för tillämpning av regelverket för handläggning och dokumentation inom socialpsykiatri samt för hur en insats ska följas upp och kontrolleras. Det finns en skriftlig överenskommelse om extern samverkan men det saknas motsvarande för den interna samverkan inom förvaltningen. Granskningsresultatet pekar på att alla granskade delegationsbeslut inte har anmälts till nämnden. Detta kan bero på felaktigheter i

Paraplysystemet och innan felet har åtgärdats behöver nämnden en manuell bevakning för att säkra att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Revisionskontorets bedömning är att nämnden tillämpar DUR i den omfattning som kommunfullmäktige föreskriver och att granskade ärenden i allt väsentligt följer formkraven för handläggning och dokumentation inom socialpsykiatri. Förbättringsområden är handlingsplaner och de genomförandeplaner som utförarna ska upprätta tillsammans med den enskilde. Båda planerna bör upprättas regelmässigt. Det är också viktigt att systematiskt dokumentera hur den enskilde underlättats om beslutet. Inom förvaltningen finns en särskild funktion som har fått i uppdrag att utarbeta former för uppföljning och kontroll. I uppdraget ingår också att genomföra kontroller och dokumentera resultatet.

Informationssäkerhetsgranskning av Paraplysystemets applikation ParaSoL (Rapport nr 6, september 2008)

Revisionskontoret har genomfört en informationssäkerhetsgranskning av Paraplysystemets applikation ParaSoL, som är ett IT-stöd för verksamheter inom socialtjänsten. Granskningen har omfattat stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Östermalm, Skarpnäck, Hägersten-Liljeholmen och Enskede-Årsta-Vantör.

Granskningen visar att nämndernas rutiner för tilldelning av behörigheter till ParaSoL följer kommunfullmäktiges policy och riktlinjer för informations-säkerhet. Däremot fanns det brister i rutinerna för uppföljning och borttag/inaktivering av behörigheter. Vidare noterades att nämnderna saknade rutiner för kontroll av kvaliteten i journalanteckningarna.

Granskningen visar också att ParaSoL uppfyller de krav som kan ställas på god spårbarhet, dvs det går att följa vad användarna har gjort i systemet.

Revisionskontoret rekommenderade nämnderna att följa upp tilldelade behörigheter i ParaSoL kontinuerligt, förslagsvis 3-4 gånger per år. Därtill bör respektive förvaltning utarbeta rutiner för kvalitetssäkring av införda journalanteckningar.

Rapporten har överlämnats till de granskade stadsdelsnämnderna för yttrande. Av yttrandet framgår att nämnden anser att genomföra granskningar av behörigheter 3-4 gånger per år är genomförbart. Enligt förvaltningen behöver rutinerna kring tilldelning och borttagning av användare förbättras. Bland annat kommer en översyn av blanketthantering att genomföras.

Ej avslutade barnutredningar inom verksamheten individ- och familjeomsorg

Revisionskontoret har granskat om Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd avslutar inledda utredningar till barns skydd eller stöd i enlighet med socialtjänstlagens 11 kap 2 §. Paragrafen beskriver att utredningarna ska bedrivas skyndsamt och vara slutförda inom fyra månader. Om det finns särskilda skäl kan den sociala delegationen besluta om att förlänga utredningstiden till ett visst datum.

Revisionskontorets granskning har baserats på uppgifter i stadens datoriserade verksamhetssystem Paraplyet. Urvalet bestod av samtliga inledda barnutredningar fr o m december 2007 till januari 2008. Från systemet hämtades även uppgifter om avslut eller förlängning av en utredning. Revisionskontorets dokumentation har faktakontrollerats av förvaltningen.

Nämnden hade under granskningsperioden inlett 121 barnutredningar varav 45, dvs ca 40 %, inte hade avslutats i Paraplysystemet inom fyra månader. Vid revisionskontorets kontroll och kompletteringar från förvaltningen framkom att av dessa ärenden var ca en tredjedel av utredningarna avslutade men besluten hade inte registrerats som avslutade i Paraplyet.

Revisionskontoret granskning visade att 16 utredningar (13 %) inte hade avslutats inom fyra månader från att utredningarna inletts. Vidare fanns fyra ärenden där utredningstiden hade förlängts utan att besluten hade inrapporterats i Paraplyet. För tre av de fyra besluten hade tidsgränsen fyra månader passerats.

För att säkerställa att inledda utredningar avslutas inom given tidsram bedömer revisionskontoret att nämnden bör genomföra systematiska löpande kontroller av att beslutade åtgärder är inrapporterade i Paraplysystemet. Under år 2008 har nämnden genomfört kontrollaktiviteter som visade att avslutade barnutredningar fortfarande är ett utvecklingsområde.

Egna medel

Stadsdelsnämnderna hanterar dagligen medel som inte tillhör staden. Dessa pengar kan tillhöra omsorgstagare inom äldreomsorg, personer med funktionsnedsättning eller klienter inom individ- och familjeomsorg.

Revisionskontoret har genomfört en särskild granskning av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd klienters medel inom verksamheten individ- och familjeomsorg. Granskningen har skett genom en intervju med ansvarig handläggare samt verifiering genom stickprovskontroller av redovisningen för egna

medel. Revisionskontorets dokumentation av granskningen har faktakontrollerats av förvaltningen.

Revisionskontoret bedömer att hanteringen och redovisningen av egna medel fungerar i allt väsentligt tillfredsställande då det finns rutiner och löpande uppföljning och kontroller. Revisionskontoret rekommenderar dock förvaltningen att med jämna mellanrum göra särskilda internrevisioner av klienters medel dvs att kontrollerna tas upp i nämndens internkontrollplan.

Inköps- och attestrutiner

Revisionskontoret har granskat sex nämnders inköps- och attestrutiner varav Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utgör en. Syftet har varit att kontrollera om tillämpningen av rutinerna sker på ett korrekt och ändamålsenligt sätt och om nämndens kontroll av att rutinerna följs är tillräcklig.

Revisionskontorets granskning har omfattat en kartläggning av nämndens inköps- och attestrutiner samt kontroll- och avrapporteringsrutiner. Ett stickprov på ett 10-tal leverantörsfakturor under första kvartalet 2008 har genomförts, där attestanterna på fakturorna har kontrollerats mot nämndens attestförteckning eller attestkort. Några av leverantörsfakturorna avsåg representation. Ett stickprov har även gjorts för att kontrollera verksamheternas följsamhet till stadens centralt upphandlade avtal s k avrop. Vidare har intervjuer genomförts med ekonomichef, upphandlare och redovisningschef vid förvaltningen. Revisionskontorets granskningsdokument har faktakontrollerats av förvaltningen.

Nämnden har fastställt ansvar och delegation för upphandlings- och inköpsfrågor för verksamheterna och har antagit regler för direktupphandling. Nämndens attestinstruktion överensstämmer med stadens centrala anvisningar för kontroll och attest av ekonomiska transaktioner.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds inköps- och attestrutiner tillämpas på ett i allt väsentligt tillfredsställande sätt. Nämnden bör dock upprätta dokumenterade rutiner för kontroll och uppföljning av inköp och attester. Det är viktigt att kontrollerna av att rutinerna följs sker löpande och systematiskt. Kontroll bör även ske av att leverantörsfakturor avseende representation följer stadens riktlinjer, dvs att deltagareförteckningar finns.

Utifrån granskningsunderlaget konstaterar revisionskontoret att avtalstroheten till ramavtal kan förbättras och anser att dokumenterade rutiner bör tas fram för kontroll och uppföljning av att verksamheterna använder gällande ramavtal.

Nämndens interna kontroll i lönehanteringen

Enligt fullmäktiges beslut har nämndernas egen lönefunktion avvecklats och under perioden juli 2007 - maj 2008 har löneadministrationen för stadens cirka 44 000 anställda successivt överförts till den nyinrättade servicenämnden. Med anledning av denna förändring har revisionskontoret granskat lönehanteringen vid åtta stadsdelsnämnder och fyra facknämnder. Enskede-Årsta-Vantör har ingått i granskningen.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnderna har infört nya arbetssätt som säkerställer en tillräcklig intern kontroll i lönehanteringen. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med berörda tjänstemän på nämndernas centrala förvaltning. Personal vid serviceförvaltningen har också intervjuats. Granskningsnoteringar har faktakontrollerats av förvaltningarna.

Nämnden har fortfarande ansvar för sin interna kontroll i lönehanteringen även efter det att hanteringen överförts till servicenämnden. Av det serviceavtal som har upprättats mellan servicenämnden och respektive nämnd framgår att nämnderna har ansvar för att löneunderlagen är korrekta och att serviceförvaltningen inte genomför några kontroller av det material som nämndernas verksamheter skickar in för registrering är korrekt. Löneunderlagen skickas nu direkt från enheterna till serviceförvaltningen eller registreras i LISA-självservice av anställd och dennes chef. Eftersom den kontroll som tidigare gjordes av förvaltningens personalavdelning nu är borta krävs nya arbetssätt för kontroll och tillsyn av lönehanteringen.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att stadsdelsnämndens interna kontroll i lönehanteringen inte är tillfredsställande.

De tre första månaderna efter överföringen av lönehanteringen skickade nämndens enheter allt personaladministrativt underlag till serviceförvaltningen via sin centrala personalavdelning. Syftet var att kontrollera att underlagen inte var ofullständigt ifyllda.

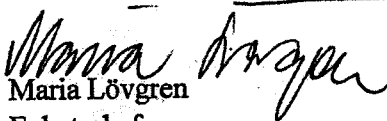
Den centrala förvaltningen genomför inga systematiska kontroller av enheternas löneunderlag utöver de som sker vid enhetschefernas uppföljning. Ingen inom nämndens centrala förvaltning har ännu behörighet till kontrollfunktioner i LISA-självservice då förvaltningen inte känt till denna möjlighet. Nämndens centrala förvaltning är medveten om behovet av lönekontroller men har ännu inte tagit fram en konkret lösning som säkerställer en tillräcklig intern kontroll i lönehanteringen.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2008 är rättvisande. Nämnden bör dock återredovisa kassan för klienters medel (egna medel) enligt stadsledningskontorets cirkulär nr 10, 2005. Vidare bör nämnden ta ställning till om de externa utbildningsanordnare som bedriver gymnasieskolans omvårdnadsprogram ska erlägga avgift för de praktikanter som placeras inom nämndens verksamheter.

Maria Lövgren
Enhetschef

Annelie Wikland
Revisor

BILAGA 1

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i> <i>Inte helt tillfredsställande/</i> <i>Inte helt tillräcklig</i> <i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda Brister finns som måste åtgärdas Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående
--	---

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden april 2008 – mars 2009

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

- 2008:03** Livskvalitet på äldreboendet.
Granskning av stadens vård- och omsorgsboenden för äldre
- 2008:04** Styrning och kontroll av fastighetsnämndens skogsförvaltning
- 2008:05** Livsmedelskontrollen
- 2008:06** Informationssäkerhetsgranskning av Paraplysystemets applikation ParaSoL
- 2008:07** Styrning och kontroll av ramavtal för städning hos några stadsdelsnämnder
- 2008:08** Hantering av synpunkter och klagomål från medborgare och brukare
- 2008:09** Uppföljning av föregående års granskning av stadens informations-säkerhet med avseende på organisatorisk och teknisk it-säkerhet – **sekretessbelagd**
- 2008:10** Styrning och kontroll av trafik- och renhållningsnämndens gatudrift
- 2008:11** Exploateringsprocessen
- 2008:12** Kvalitetsarbete inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning – Steg 2
- 2008:13** Ombyggnad av Kista Galleria
- 2008:14** Hantering av övertalig personal inom Stockholms stad
- 2008:15** Hantering av skyddade personuppgifter inom stadens förskoleverksamhet – **sekretessbelagd**
- 2008:16** Hantering av skyddade personuppgifter inom stadens grundskoleverksamhet – **sekretessbelagd**

- 2008:17** Skydd och vård av kulturnämndens samlingar - sekretessbelagd
- 2008:18** Försäljning av fastigheter och mark
- 2009:01** Granskning av bostadsbolagens försäljning av fastigheter till bostadsrättsföreningar
- 2009:02** Hantering av skyddade personuppgifter inom stadens individ- och familjeomsorg
- 2009:03** Elevhälsoarbetet vid Stockholms stads grundskolor
- 2009:04** Barnsäkerheten i förskolan
- 2009:05** Styrning och kontroll av ramavtal för missbruksvård
- 2009:06** Anmälningar om barn och unga som riskerar att fara illa

